

Vreme: 02.09.2026 20:36

Medij: iskra.co

Link: <https://iskra.co/reagovanja/anica-teleskovic-oko-rebalans-budžeta-socijalna-davanja-i-izbori/>

Autori: Marko Plečić

Teme: održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: Anica Telesković (Oko): Rebalans budžeta, socijalna davanja i izbori - ISKRA

9013

Ako pitate vlast, "briga o ljudima je okosnica rebalansa budžeta"; ako pitate opoziciju, on je "predizborni" i znači "kupovinu glasova". A kakva je ova prekrojena državna kasa i šta se sve iz nje vidi, a šta ne vidi, a važno je? Za početak, da li se vidi da je planiran novac za vanredne parlamentarne izbore?...

Anica Telesković (Oko): Rebalans budžeta, socijalna davanja i izbori

02.09.2026. - 20:36

Ako pitate vlast, "briga o ljudima je okosnica rebalansa budžeta"; ako pitate opoziciju, on je "predizborni" i znači "kupovinu glasova". A kakva je ova prekrojena državna kasa i šta se sve iz nje vidi, a šta ne vidi, a važno je?

Za početak, da li se vidi da je planiran novac za vanredne parlamentarne izbore? Za Republičku izbornu komisiju izdvojeno je 294 miliona dinara, što je oko 2,5 miliona evra i dvostruko više nego što je inicijalno planirano originalnim budžetom. Ali, taj novac za vanredne parlamentarne izbore nije dovoljan, jer je organizacija izbora bar 10 puta skuplja. To ne znači da novca za izbore nema i da ih neće biti, jer za njihovu organizaciju novac može da se "vuče" i iz budžetske rezerve, koja iznosi 863 miliona evra.

A šta je najveća kontroverza ovog budžeta? To što snažno povećava rashode, što je usmeren na rast lične potrošnje (4,4 odsto, kako se navodi u obrazloženju), što se jednokratnim merama upumpava milijardu evra novca, a zapravo je konzervativno planiran. Gde se to vidi, odnosno, bolje je pitanje gde se ne vidi? U ovom budžetu ne vide se prihodi od legalizacije, koji prema procenama nekih ekonomista mogu da budu i 500 miliona evra. Tu procenu je još početkom godine za bilten Makroekonomske analize i trendovi izneo Ivan Nikolić, urednik te publikacije.

Potcenjivanje prihoda

U budžetu, međutim, taj prihod nije planiran, što znači da može da se dogodi da do kraja godine imamo veći priliv od planiranog po tom osnovu. To ne znači da ćemo imati nekakav višak para, jer čim je budžet u deficitu država će morati da se zaduži za pokrivanje minusa. Ali može da se dogodi da minus u kasi ne bude 3,5 odsto kao što je planirano, već manji.

U ovoj prekrojenoj državnoj kasi vide se i neke posledice prethodnog potcenjivanja nekih prihoda i povećanja nekih rashoda. Konzervativnim budžetiranjem prvobitnog plana države prihodi su potcenjeni, pa su neki porezi, poput PDV-a i poreza na dobit, planirani manji. Rebalansom su oni uvećani i to porez na dobit sa 275 na 299 milijardi, a PDV sa 1.084 na 1.112 milijardi dinara.

Ta razlika od 52 milijarde je napravila prostor da se akcize na naftne derivate drže smanjenim tokom dobrog dela godine. Po tom osnovu prihodi su manji, pa je umesto 244 milijarde sada plan da u budžet do kraja godine stigne 216 milijardi. Konzervativno planiranje u inicijalnom budžetu vidi se i na rashodima za kamate. Plan je bio da budu 212,2 milijarde, a rebalansom su 14,8 milijardi manji.

Ovo što se iz ovog budžeta vidi je da rashodi rastu snažnije od prihoda: 171,4 naspram 112,5 milijardi.

A odakle nama milijarda evra za paket jednokratnih mera za građane i penzionere? Jedan deo je od većih prihoda od PDV-a i poreza na dobit. Druga krupna stavka u toj računici je uplata koja je legla od Narodne banke Srbije (NBS) 18. avgusta ove godine u iznosu od 33 milijarde dinara, o čemu je guvernerka Jorgovanka Tabaković obavestila javnost na predstavljanju Izveštaja o inflaciji 19. avgusta.

"Ja sam zvala Sinišu. 'Aman, bre, Siniša, kad ćeš da ti prebacim ove pare'. 'Neka, neka, neka ima'. I onda sam juče napravila iznenađenje i prebacila 33 milijarde, što da stoji kod nas ono što pripada budžetu", rekla je guvernerka.

Budžetom planirano i vađenje potonule nemačke flote iz Drugog svetskog rata koja je ovih sušnih dana izronila iz Dunava

Šta je još jedna krupna prihodna stavka u budžetu među vanrednim neporeskim prihodima koji se procenjuju na 86,5 milijardi dinara, što je 61 milijarda više od prvobitno planiranog iznosa? U obrazloženju budžeta se uplata od NBS vidi, ali se ne vidi koja će javna preduzeća uplatiti novac u budžet. Kad se pogledaju finansijski izveštaji javnih preduzeća i kompanija u kojima država Srbija ima vlasnički udeo, krupna uplata može da legne samo od kineske kompanije Zidín koper, nekadašnjeg RTB Bora, u kome imamo 36,99 odsto vlasništva.

Ta kompanija je prošle godine ostvarila dobit od čak 527 miliona evra, što znači da bi po osnovu vlasničkog udela u budžet do kraja godine Zidín, koji je u kineskom vlasništvu, mogao da uplati čak 177 miliona evra, što je oko 20 milijardi dinara. Taj novac će takođe biti iskorišćen za isplatu jednokratne pomoći građanima i penzionerima.

Nacionalni stadion

Iz budžeta se vidi još jedna stvar, Nacionalni fudbalski stadion neće biti završen do početka

Vreme: 02.09.2026 20:36

Medij: iskra.co

Link: <https://iskra.co/reagovanja/anica-teleskovic-oko-rebalans-budžeta-socijalna-davanja-i-izbori/>

Autori: Marko Plečić

Teme: održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: Anica Telesković (Oko): Rebalans budžeta, socijalna davanja i izbori - ISKRA

međunarodne izložbe Ekspo 2027, jer se u planskom delu državne kase vidi da je novac za ovaj projekat planiran i za 2028, a ne samo 2027. godinu. Možda je manje važno to što je za sledeću godinu planirano da se potroši 16,4 milijardi dinara za te namene, što je oko 140 miliona evra.

Važnija je činjenica da se iz planskog dela budžeta vidi da će 2028. godine za izgradnju Nacionalnog stadiona biti potrošeno 7,2 milijarde dinara, što je 61 milion evra. Za organizaciju izložbe Ekspo 2027. novac je planiran samo za ovu i narednu godinu. Kolona za 2028. je prazna, pa je jasno da su rokovi izgradnje za stadion pomereni i za posle Ekspa.

Zanimljivo je, na primer, da je budžetom planirano i vađenje potonule nemačke flote iz Drugog svetskog rata koja je ovih sušnih dana izronila iz Dunava: ove godine 740 miliona dinara, naredne 620 miliona, a 2028. godine više od milijardu. Taj novac rezervisan je na razdelu [Ministarstva građevinarstva](#), saobraćaja i infrastrukture.

Fiskalni savet je uočio da se, osim jednokratnih davanja, povećavaju investicije u sektoru odbrane za oko 41 milijardu dinara i subvencije javnim putarskim preduzećima za više od 22 milijarde dinara. Istovremeno se kapitalni rashodi u drugim oblastima smanjuju za oko 20 milijardi dinara.

"Smanjenja su najizraženija kod investicija u železničku i putnu infrastrukturu (projekat mađarsko-srpske železnice, rekonstrukcija pruge Niš-Dimitrovgrad, Fruškogorski [koridor](#), brza saobraćajnica Požarevac-Golubac), s tim da su blago umanjene ionako nedovoljni budžeti za ključne projekte u oblasti životne sredine (izgradnja kanalizacije u okviru programa 'Čista Srbija', centralnog kanalizacionog sistema u Beogradu, lokalne komunalne mreže koju sprovodi Ministarstvo za javna ulaganja)", piše u izveštaju Fiskalnog saveta.

Predizborne i socijalne mere

A kada je o jednokratnim merama reč, naravno da su predizborne "jer se poklapa tajming", kako je to u emisiji "Oko" od 25. avgusta tvrdio novinar Miša Brkić, ali su i "izrazito socijalne" kako je rekla Jelena Žarković, profesorka Ekonomskog fakulteta, jer prema Anketi o potrošnji domaćinstva 36 odsto građana nema ušteđevinu ni od 250 evra. To su oni građani na koje bi ovakva pomoć trebalo da bude usmerena.

Kad smo kod ciljanja, uprkos kritikama MMF-a zbog smanjenja akciza na naftne derivate, koja je bila sveobuhvatna i nije bila bolje ciljana, izgleda da je tom merom zaista sprečeno prelivanje rasta cena benzina na sve druge cene. Da li će to tako ostati, da li će milijarda evra u privredi sada delovati inflatorno, videćemo do kraja godine. NBS tvrdi da će rast cena biti u granicama cilja.

Deo jednokratne pomoći namenjen penzionerima je svakako ovim paketom bolje ciljan, jer će oni koji imaju niže penzije dobiti više novca, a oni koji imaju veće penzije dobiće manje. Ostaje pitanje da li pomoć treba svi da dobiju, kao što je i pitanje da li bi podele tog novca uopšte i bilo da se ne planiraju izbori.

Da tih mera nije bilo, deficit u budžetu mogao bi da bude tek nešto malo veći od dva odsto. Ali, još se u Srbiji nije dogodilo da u predizornoj ili izornoj godini potrošnja pada. Po pravilu, u izornoj godini u Srbiji deficit raste.

Konkretno, 71 milijarda dinara za jednokratnu pomoć biće izdvojena iz budžeta, a oko 28 milijardi iz Akcionarskog fonda. A Akcionarski fond osnovan je po Zakonu o privatizaciji i Zakonu o pravu na besplatne akcije, i deo je najave nekadašnjeg ministra ekonomije Mladana Dinkića još iz 2007. godine da će svaki punoletni građanin dobiti po 1.000 evra. Kasnije je i sam Dinkić i u emisiji "Raspakivanje" na RTS-u i u dnevnom listu "Danas" rekao da je to obećanje dao imajući u vidu drugi krug predsedničkih izbora.

A taj novac, na kraju, nije bio 1.000 evra iz raznih razloga koji nisu bili samo politički, već i ekonomski: NIS je prodat za 400 miliona evra, EPS i Telekom nikada nisu stigli na berzu, a čak ni firme iz Akcionarskog fonda sada nisu rasprodate, pa tek onda podeljen novac. Ali je sasvim izvesno da će taj novac svoj epilog imati u ovoj izornoj kampanji.

Možda je Mladen Dinkić 2007. godine hteo da pomogne Borisu Tadiću, a hoće li ove jeseni nehotice podelom novca iz Akcionarskog fonda u kampanji pomoći Aleksandru Vučiću?

Naslov i oprema teksta: Novi Standard

Izvor: RTS OKO

Naslovna fotografija: Narodna skupština/Miloš Miškov

